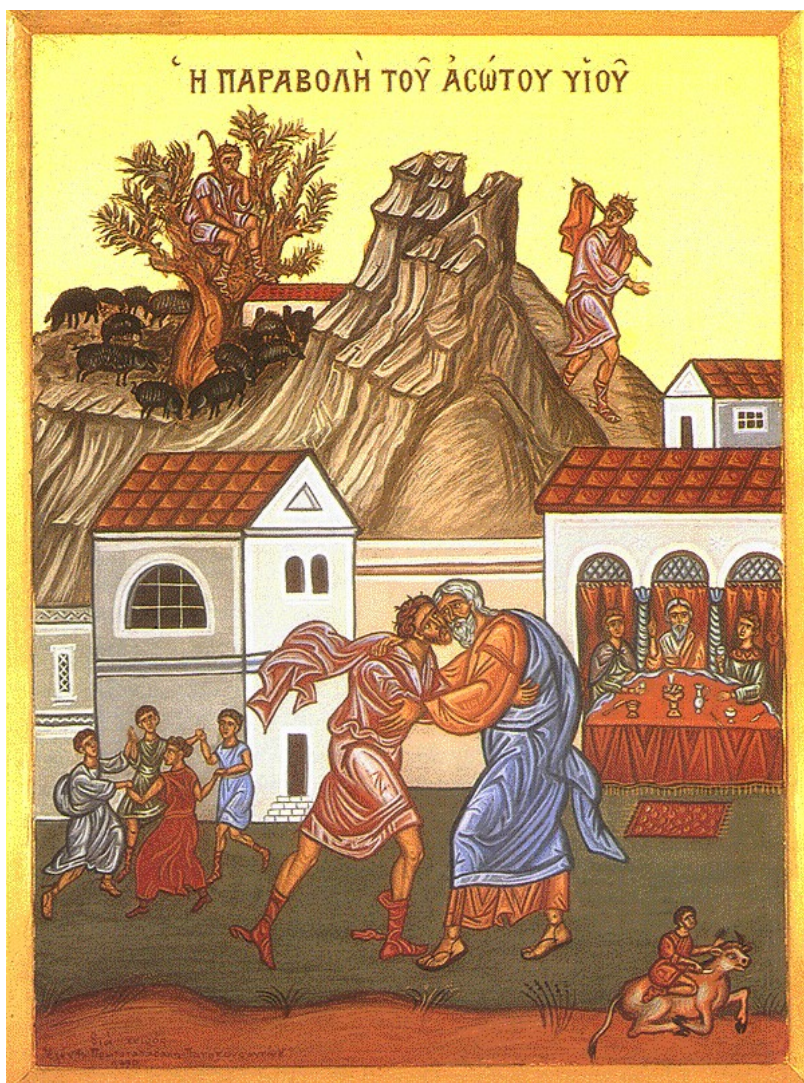

ALEKSANDRI SÕNUMID

Veebruar 2005

nr 2(28)

Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimel.

Kristus on ülestõusnud!

On kurtmist, et ülestõusnud Jeesuse Ülemaailmsel Kirikul ei ole enam Püha Vaimu väge või kui, siis ainult mõnel osal, mõnel kohalikul kirikul. Eriti halvasti pidavat lood olema Kirikuga nn heaoluühiskonnas.

Õigeusu õpetuse kohaselt võtab õigeusklik igat avaldust enda kohta tõsiselt ja uurib, kas on see nii. Kas tõesti Jeesuse töö ees hoida oma Ihu igastuse lõpuni, on osutunud valeks? Kas tõesti peame Jumalale ütlema, et Ta valetab? Uurigem siis, kas meis elab Püha Vaim koos Isa ja Poja ja kõigi pühadega? Kas Jumalariik on meie sees?

Ja teisalt ütleb iga avaldus midagi ütleja kohta. Pühad Isad õpetavad, et nähes teise pattu, vaevled ise sellesama patu käes, nii et su ligimesel ei pruugigi seda pattu üldse olla. See õpetus on sulle, mitte su ligimesele.

Las ta ütleb, mida ütleb, Jumal laseb tal seda sulle ütelda, sest Tal on midagi sulle öelda. Uuri ennast ja lase ennast Jeesusel uurida oma ligimeste kaudu.

Aga tundub teinekord, et Kirik on kuidagi loid ja tahab olla sõber selle maailma vägedega. Et Jeesuse Kirik on kuivanud ja närbunud. Et pole sädet ega väge. Et midagi on nagu puudu. Tundub, et Kristuse Kiriku õitselepuhkemiseks on vaja konflikti. Et Jeesus on austatud vaenus maailma ja Jumala laste vahel. Niimoodi on Ta seda loonud küll. Mugandumisel praeguse jumalatu ajastuga, mis on aktuaalne olnud algusest peale, kaob vaen nende vahel, mis oma loomuste poolest ei saa koos elada. Nähes oma Kirikut sellises mannetus olukorras, olen ise tuim ja selle maailma küljes kinni. Kirik on minus ja mina Temas ja ma elan selles maailmas. Jumal, aita meid. Aamen.

Teie preester Orenti

Veebruar 2005

Tartus

Kõigepüham Jumalasünnitaja, päästa meid!

ISA SOFRONI (1896 - 1993)

*MÕNEST PARALLEELIST MUNKLUSE JA ABIELU
VAHEL*

Ei saa öelda, et mul tuli läbida *lahtiütlemise* kogemus, kui otsustasin munkluse kasuks. *Maailma* maha jättes polnud mul sisemisi võitlusi iseendaga, s.t rasket tööd millegi mind maailmas köitva mahajätmisel. Ma ei loobunud millestki ega pannud halvaks. Läksin kloostrisse, sest tundsin hädavajadust sellise eluvormi leidmiseks, kus võiksin ennast üleni Jumalale anda, s.t oma olemuse kõigi mõtete ja kogu südamega, kogu füüsilise ja psüühilise jõuga. Ometigi ei välistanud see pikaajalise perioodi vältel toimunud kasulikku võitlust palve ja kirgliku armastuse vahel maalimise vastu. Kunst oli mulle teeks olemise¹ tunnetamise poole. Nii ma seda võtsin ja nii ma selles elasin. Kunst nõudis mu üleni endale, isegi rohkem kui *üleni*. Andmata end täielikult kunstile ei saa viimane kunagi tõeliseks, s.t oma teenri viijaks aja ja ruumi taha. Tõeliseks kunstiteoseks osutub vaid selline, mis kannab endas igaviku elemente, väljaspool seda jääb ta üksnes meie elamute *dekoratiivseks* kaunistuseks. Lapsepõlvest saadik on mind saatnud mõte igavikust. Sügavasti mu hinge tungiv palve juhatas mind suure jõuga igaviku kompamiseni. Ja see võitis.

---

¹ Isa Sofroni kasutab filosoofilist terminoloogiat dialektilise ontoloogia vallast. Mõiste *eksistents* hõlmab kahe mõiste dialektilist sünteesi: *olemine* kui tees ja *mitteolemine* kui antitees.

Edasi püstitas munklus *isiku (persona)* küsimuse. Teame ilmaliku kirjanduse vahendusel, et kahe isiku ühinemine abielus, kui see väljendab rohkemal või vähemal määral isikulise armastuse täiuslikku iseloomu, on inimestele andnud teatava kogemuse *igavikust*, s.t ajaülesuse, väljumise individuaalse eksistentsi kitsastest piiridest. Selle kogemuse läbielanud on tundnud vaimustust, imetlust. Siit jõuti järeldusele, et abielu on *salasus* iseeneses: egoismi ületamine, kahe *üheks* saamine. Nii on üks Pariisi teoloog läinud isegi nii kaugele, et on kinnitanud, et väljaspool seda kogemust ei ole võimalik taibata Kolmainu ühtsuse dogmat.

Ma ei pretendeeri sugugi kõigeteadmisele. Meie maise olemise tingimustes ei suuda keegi *kõike* isiklikult kogeda. Me seisame hädavajaduse ees valikuks, otsuseks, mis on tingimata kategoorilise iseloomuga. Appi ei tule mitte ainult meid ümbritseva inimeste elu vaatlemine, mis rõhuvas enamuses kannab endas läbikukkumise pitsarit, pettumust, vaid ka palve kaudu aimatav olemise fakt. Hingest ei tohi välja rebida lootust millegi just tema jaoks parema järele. Kujutus joonistab imelise pildi harmoonilisest abielust. Kuid minu puhul võitis palve. Selles avaneb *isik* võrreldamatult sügavamalt kui kahe armastava inimese ühinemises. Palgest Jumala Palgesse tehtav palve viib inimese vaimu mitteloodud Valguse valda, mis on täis erilist armastust ja jumalikku rahu. Nõndasamuti avab kogu maailma, kogu inimkonna eest tehtav palve uued olemise sfäärid - kogemused, mida abielu ei anna.

Iga tõeline inimkohtumine hõlmab endas kosmilise elu ilu. Iga inimene ootab meie käest täit tähelepanu enda

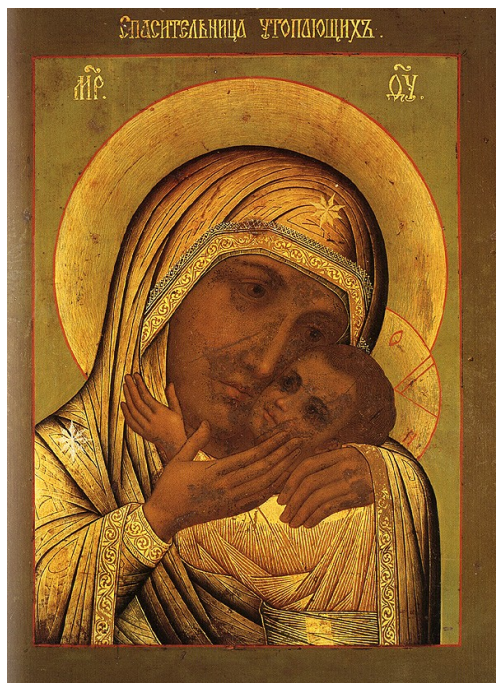
vastu. Vaatamata aga kaasakiskuvale rõõmule elava isikuga kohtumisest, jõuab hing kogu maailma eest tehtava palvega kõrgeima üldise reaalsuse äratundmiseni ega saa avanenud horisonti juba hüljata. Imetabane on mõne kalli isiku armastamine, kuid palvetamine on midagi suuremat.

Et küündida meile antud käsusõnani lakkamatuks palveks (Ef 6: 18, 1 Tes 5: 17), tuleb oma elu niiviisi ehitada, et see saaks kõigiti ühtseks, katkematuks Kõrge Jumala ees seismise aktiks jumaliku Liturgia teenimises. Ajalooline kogemus on näidanud, et selleks pühaks eesmärgiks on parim viis munklus. Puudub kohustus kaitsta olendit, kes ta ka siis ei ole: olgu ta abikaasa, võimalikud lapsed ja muu sarnane, ning see annab mungale vabaduse kogu oma eluga minna *vaimuharjutuse* riskile paastu, palvepidamise, unustuse ja kõigi oma füüsiliste vajaduste osas: toit, rõivad, mugavused. Munga mõistus on vaba lakkamatuks Jumala teadvuses viibimiseks, ta liigub loomulikult *puhta palve* sfääris, maitseb teda puudutavat igavest elu, ta on mitteloodud Valguse kaemuses, mis lähtub jumalikust Isikust, hingab *kõrgustest* tulevat Armastuse vaimulikku magusat lõhna.

Kui pärast tõepoolest õnnistatud abielu - mitte lühikest, mitte üksnes ihulist, vaid täis sügavat isikulist armastust - kumbki abikaasadest sureb, jättes oma kaasa üksi, siis tunneb mahajäänu end segaduses olevat, katkirebituna, *poolikuna*. Maailm on tema jaoks tühjaks jäänud. Ja vaid mõned vähesed ületavad läbi tulise palve oma üksilduse ja saavad vabaks paremaks Taeva poole tõusmiseks. Nõnda siis peidab abielu isegi oma parimates vormides isiksuse ahendamise ohtu. Munklus päästab taolisest vähendamisest. Pidev taevase Isa poole

pöördumine vajaduseta suhtluseks meie olemuse madalamates aspektides, avardab munga südant kosmilise elu vastuvõtmiseks, mida füüsilise surma korral talt ära ei võeta. Tema isik kasvab ja omandab Kristuse-sarnase universaalse iseloomu. *Kõrgustest* antakse mungale Kristuse sõnades kajastuvat Alguseta olemise tunnetamist. Isa ise on need sõnad andnud oma Pojale, Poeg aga inimestele edasi andnud.

[Tõlgitud: Arhimandrit Sofronij, 1999. *Roždenie v Tsarstvo Nepokolebimoe*. Patriaršij Stavropigialnõi Svjato-Ioanno-Predtetsenskij Monastõr. Moskva: Izdatelstvo Palomnik. Str. 163 - 165.]

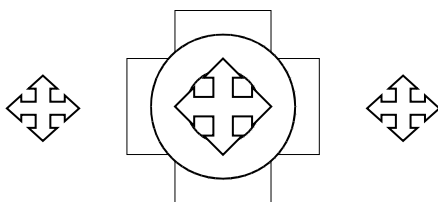
Jaauarikuu kroonika Issanda aastal 2005

- Aleksandrite kirikus toimus palveteenistus uuel aastal 3. jaanuaril kell 18.00 ja seejärel oikumeeniline üritus, kus *Meie Isa palve* teisest osast *Pühitsetud olgu Sinu nimi*, rääkis nelipühilasest pastor Algis.
- *Meie Isa palve* kolmandast osast *Sinu kuningriik tulgu* käis roomakatoliku kirikus 2. jaanuaril kell 18.00 rääkimas isa Orenti.
- Jõulupühäl vana kalendri järgi, 7. jaanuaril toimus piiskoplik Liturgia Tartu Jumalaema Uinumise kirikus ja seejärel preestrite koosolek Jumalaema Uinumise kiriku kogudusemajas. Meie kirikus oli Liturgia aseteenistus, sest meie preestergi oli oodatud teenima Jumalaema Uinumise kirikusse. Meie kogudusse puutuvatest asjadest mainiti sel koosolekul niipalju: alumises kirikus ehitustöid teostanud firma sõnul tuleb alumist kirikut kindlasti kütta, vastasel korral hakkab remonditu lagunema; veel avaldas piiskop lootust, et seoses uue kogudusemaja valmimisega ühtlasi kaob eelmise kogudusemajaga kujunenud piiskopi arvates negatiivne pilt Aleksandrite kogudusest.
- 13. ja 14. jaanuaril käis preester Orenti ühe koguduseliikmega vana kalendri uut aastat vastu võtmas Väraska Jüri koguduses, kus paluti tal pidada

ka jutlust. Jutluses noomis preester Orenti rahvast usuleiguse pärast.

- 18. jaanuaril külastas preester Orenti ühe koguduseliikmega isa Martinit. Isa Martin kutsus koguduse koori ja preestrit oma sünnipäevale 17. veebruaril. Preester lubas, et koor peab sel puhul ka väikese sünnipäevakontserdi.
- 19. jaanuaril toimus kiriku suure elektriarve pärast koguduse kriisikoosolek. Osa võttis seitse inimest. Otsustati:
  - küte keerata minimaalsele tasemele
  - kes vähegi saab, peaks erandkorras annetama 270 krooni, et elektriarve makstud saaks
  - tuleb tänukiri saata ühele annetajale välismaalt
  - üks koguduseliige läheb kodusesse koguduseliikmetelt erakorralisi annetusi koguma
- Ärev rahakogumine ei lõppenud veel jaanuari viimaselgi päeval - kuu lõpuks veel vajalikku summat kokku ei saadudki, aga siis tegi üks koguduseliige suuremasummalise annetuse. Issand õnnistagu abistajaid!

Kahetsupalve

Oh Issand,
et mina oma kurjust mõistaksin tulid Sa alla oma loodu,
Su kätetöö juurde.

Sa lasksid mind Sulle näkku lüüa ja sülitada Su peale.

Sa lasksid mul Sind peksta, kuni Sa olid üleni verine.

Sa lasksid mul mu verejanus Sind, mu Loojat ja Ehitajat,
läbipekstuna, teotatuna, alasti, näljas ja janus, sundida üles mäele
minema.

Sul ei olnud jõudu seda enam teha.

O meti tegid Sa seda.

Sinu, kes Sa mind mõõtmatu armastusega armastad, Sinu lõin ma
risti kui röövli. Mina, röövel, lõin risti Sinu, puhtaimast Puhta.

Oh minu Looja ja Ehitaja, ei ole mul julgust Sulle öelda: Anna
andeks.

Jumalaemake, kuidas võiksin veel vaadata Su silmadesse otsides
eestkostet.

Olen saanud musteimast mustemaks.

Issand, ei mõista ma Su imeasja. Miks oled Sa lasknud mul seda teha.

Mu kurjus on saanud avalikuks. Mu enese teod mõistavad
mind hukka.

Oh Looja, oh Ehitaja, Su oma kätetöö lõi Su risti.

Ma olen määrinud oma käed oma Jumala verega.

Mul on surmasüü ja mul ei ole julgust paluda halastust ega isegi
eestkostet. Ma ei tunne Su mõõtmatut halastust. Ma ei tunne Su
lõputa armastust. Oh mu Looja ja Valguseandja, valgusta mu pimedada
eksinud hinge. Hävita kurjus mu seest. Kingi mulle jälle Su armastus,
mille kaotasin paradiisis.

Selle järele üksnes nutab ja hüüab mu hing. Ei suuda ma enam kanda
oma õelust.

Issand, alanda mind ja õpeta mind jälle armastama.

Aamen.

Palju aastaid!

Nimepäevalapsed:

- 01.02. Brigitta Piret Stepanov
- 03.02. Anna Nurmsaar
- 03.02. Hanna Sigrid Rand
- 04.02. Issidora Leelo Viita
- 08.02. Teodorus Heiki Haabu

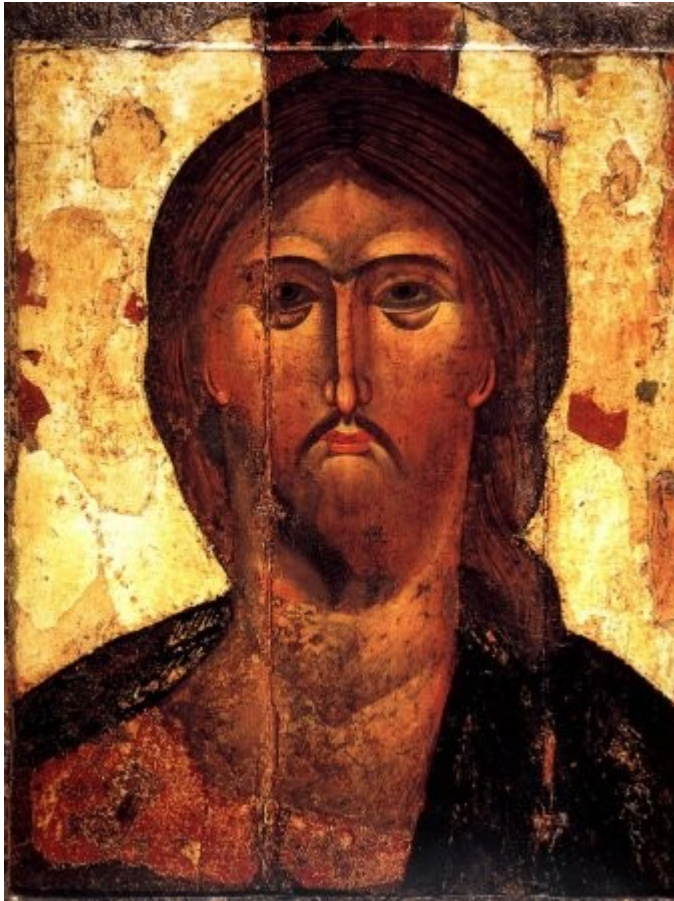
Sünnipäevalapsed:

- 04.02. Issidora Leelo Viita
- 05.02. Teodora Urve Ojaperv
- 06.02. Tiina Sildoja
- 06.02. Silvester Jaanus Kõõra
- 07.02. Helene Elve Soom
- 07.02. Lea Lõhmus
- 16.02. Tavrion Taavi Muru
- 17.02. ülempreester Martin Juhkam
- 18.02. Martinus Karl-Martin Sepping
- 21.02. Kleopatra Aigi Allika
- 27.02. Maximus Allan Kuningas

Igavene mälestus!

Veebruarikuus uinus:

Asta Liivamägi

**VEEBRUARIKUU JUMALATEENISTUSED
EAÕK TARTU ALEKSANDRITE KIRIKUS**

1. veebruar TEISIPÄEV	17.00 Koguõine teenistus	Templisseviimise eelpüha. Märter Triphon Süüriast (250). Vaga Galaatia Peetrus (429)
--	---	--

<p>2. veebruar KOLMAPÄEV Paastupäev <i>Kala, vein, õli</i></p>	<p>9.30 6. ja 9. tund 10.00 LITURGIA</p>	<p>MEIE ISSANDA JA PÄÄSTJA JEESUSE KRISTUSE TEMPLISSEVIIMISE PÜHA</p>
<p>5. veebruar LAUPÄEV</p>	<p>17.00 Õhtuteenistus</p>	<p>Templisseviimise järelpäha. P märter Agata Palermost Sitsiilias (251), P. Feodosi, Tšernigovi peapiiskop (1696)</p>
<p>6. veebruar PÜHAPÄEV 3. lauluviis</p>	<p>9.00 Hommikuteenistus 10.00 LITURGIA</p>	<p>36. nelipühijärgne pühapäev. TALENTIDE PÜHAPÄEV. Templisseviimise järelpäha. P Photius, Konstantinoopoli patriarh (891). Neitsimärter Dorotea, Kristiina, Kallista ja Teofilos Kaisareast (288-300). P Varsanapios Suur ja P. Johannes Prohvet (6.s)</p>
<p>12. veebruar LAUPÄEV</p>	<p>17.00 Õhtuteenistus</p>	<p>P Meletios, Antiokia peapiiskop (381). Vaga Maria (keda kutsuti Marinuseks) ja ta isa p Eugenios Aleksandriast</p>

		(6.s). P Aleks, Moskva metropoliit ja kogu Venemaa imeteotegija (1378). P Kristo Aednik (Albaania 1752). P Meleti, Harkovi peapiiskop (1840). Ibeeria Jumalasünnitaja ikoon
13. veebruar PÜHAPÄEV 4. lauluviis	9.00 Homnikuteenistus 10.00 LITURGIA	37. nelipühijärgne pühapäev (Mt 17). KAANANI NAISE PÜHAPÄEV. Venemaa uusmärtrid ja usutunnistajad. Apostlid Akvilla ja Priskilla (1. s). Vaga Kaisarea Martinian Palestiinast (5. s) Vagad Zoe ja p Fotinia (5.s). Vaga Eulogos, Aleksandria peapiiskop (607-608). Vaga Stefan (mungana Siimeon), Serbia prints (1199), mürrivoolav
19. veebruar LAUPÄEV	17.00 Õhtuteenistus	Apostlid Arhippos ja Filemon 70ne hulgast, ja märter Apfias (1. s). Vaga Palestiina

		Dositeos, abba Doroteosi õpilane (7. s)
20. veebruar PÜHAPÄEV 5. lauluviis <i>Paastuvaba nädal</i>	9.00 Hommikuteenistus 10.00 LITURGIA	TÖLNERI JA VARISERI PÜHAPÄEV (Lk 16). (Trioodi algus.) Vaga Leo, Kataania piiskop Sitsiilias (u 780). P. Dionysius, Rooma paavst (268). Preestermärter Sadoth, Pärsia piiskop (342-344)
26. veebruar LAUPÄEV <i>Paastuvaba</i>	17.00 Õhtuteenistus	Kadunud poja laupäev. Märter Fotinia (Svetlana), Samaaria naine (1 s). P Porfirios, Gaza peapiiskop (420)
27. veebruar PÜHAPÄEV 6. lauluviis	9.00 Hommikuteenistus 10.00 LITURGIA	KADUNUD POJA PÜHAPÄEV (Lk 17). Vaga Prokopios Usutunnistaja Dekapolisest (8.s). P Thallemaeus, Süüria erak (460)

- ◆ Kantselei on avatud teisipäeviti kell 12.00 - 14.00 alumises kirikus.
- ◆ **Patutunnistus** toimub reedeti alates 19.00 ja preestriga kokkulepitud ajal.
- ◆ Liturgia mittetoimumise korral viiakse läbi aseteeenistus

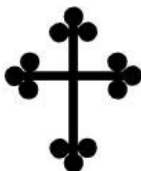
SISUKORD:

Isa Orenti läkitus.....	2-3
Arhimandriit Sofroni: Munklusest ja abielust.....	4-7
Jaanuarikuu kroonika.....	8-9
Kahetsuspalve.....	10
Palju aastaid. Igavene mälestus.....	11
Veebruarikuu jumalateenistused.....	12-15

NB! *Aleksandri Sõnumeid* saab tellida paber- või veebikujul.

Tellimishind aastaks on 150. -

Tellimissoovist teata ajalehe toimetusele.

EAÕK Tartu Pühade Aleksandrite Kogudus

Postiaadress: PK 99, 50002 TARTU

Kiriku aadress: Sõbra 19a, 50107 TARTU

Tel: 5202 317

Arveldusarve Hansapangas: 22 101 141 8473

Koguduse vaimulik: *preester Orenti*, tel: 5280 848,

e-post: orenti@hot.ee

Aleksandri Sõnumite toimetus: sassi.kokutus@mail.ee

Postiaadress: PK 99, 50002 TARTU